

Σε περιβάλλον αστάθειας

Του Κώστα Ιορδανίδη

Εύλογη η προσπάθεια του πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά να εμφανίσει την Ελλάδα ως σημείο σταθερότητας, στην περιοχή, κατά τη συνάντησή του με τον Αμερικανό πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα και απευθυνόμενος σε εκπροσώπους επενδυτικών κεφαλαίων στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Αμερικανικό το ακροατήριο και αντιμετωπίζει με περίσκεψη πολιτικούς κλυδωνισμούς εξόχως ανησυχητικούς στην Αίγυπτο και στην Τουρκία, για να περιορισθεί κανείς σε δύο χώρες στρατηγικής πράγματι σημασίας -και όχι κατ' ευφημισμό- για τα συμφέροντα των ΗΠΑ.

Δεν έχει φυσικά άμεση αντι-

στοιχία η Ελλάς με τις δύο συγκεκριμένες χώρες και τα άλλα κράτη της Ανατολικής Μεσογείου, όπου η αναζήτηση προτύπου διακυβερνήσεως φαίνεται πως συνεχίζεται αενάως.

Στην Τουρκία το πρόβλημα της μεταβάσεως από στρατοκρατούμενο σε αντιπροσωπευτικό σύστημα εξουσίας, εναρμονισμένο με το -παραδοσιακό θρησκευτικό- αίσθημα των πολιτών είχε θεωρηθεί πως επιλύθηκε με την άνοδο του κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στην εξουσία. Αλλά η χώρα διολίσθησε εκ νέου στον αυταρχισμό, που αποτελεί στοιχείο σύμφυτο από την εποχή της Οθωμανικής κυριαρχίας. Το πρότυπο Ερντογάν ενέπνευσε

ασφαλώς και τους οπαδούς της Μουσουλμανικής Αδελφότητας στην Αίγυπτο, αλλά πριν να είναι πλέον πολύ αργά παρενέβησαν οι Ενοπλες Δυνάμεις προς ανακούφιση της αγωνιούσης Δύσεως.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στη χώρα μας θέμα τοποθέσεως της ανεξάρτητης κρατικής οντότητας, που είχε προκύψει από την Επανάσταση, δεν τίθεται αφού η ιδέα ήταν να καταστεί η Ελλάς «το πρότυπον βασίλειο της Δύσεως εις την Ανατολή».

Αλλά για να επιτευχθεί αυ-

τός ο στόχος έπρεπε να μεσολαβήσει σε πρώτη φάση η Μικρασιατική Καταστροφή, που απέκοψε την Ελλάδα από την Ανατολή, στη συνέχεια ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και η συντριβή της κομμουνιστικής

ανταρσίας και τέλος η πλήρης ενσωμάτωση της χώρας στην Ευρώπη.

Το πρόβλημα είναι ότι με την αισιόστη διαχείριση της εντάξεως στην ΕΟΚ και στη Ζώνη του Ευρώ, το πολιτικό σύστημα -ΠΑΣΟΚ και Νέα Δημοκρατία- αυτούπονομεύθηκαν και

ο κίνδυνος να ακολουθήσει ο ευρωσκεπτικισμός και η δυσπιστία προς τη Δύση είναι υπαρκτός.

Πριν από τέσσερα χρόνια, μόνον το ΚΚΕ αμφισβητούσε ευθέως την ευρωπαϊκή επιλογή της χώρας. Σήμερα μία γκρίζα ασάφεια περί της δυνατότητας του ευρωπαϊκού συστήματος να επιβιώσει κάτω από τις σημερινές συνθήκες κρίσεως κυριαρχεί στη σκέψη των Ελλήνων πολιτών και όχι μόνον όσων στηρίζουν τα κόμματα της αντιπολιτεύσεως. Η τάση αυτή οδηγεί σε πλήρη ανατροπή της πολιτικής συμβάσεως που διαμορφώθηκε τα τελευταία τριάντα χρόνια και την προσήλωσή στο ευ-

ρωπαϊκό ιδεώδες που έγινε αποδεκτό ευρέως χάρις στις κοινοτικές εισροές, οι οποίες κατασπαταλήθηκαν.

Εσπήριξε ο πρόεδρος Ομπάμα την άποψη του κ. Σαμαρά ότι η λιτότητα δεν αποτελεί λύση και ότι θα πρέπει να υπάρξει ανάπτυξη. Αλλά οι επενδύσεις γίνονται από ιδιώτες, που ενδιαφέρονται πρωτίστως για τη σταθερότητα. Περί της εσωτερικής σταθερότητας, ο κ. Ομπάμα δεν είχε να προτείνει τίποτε, βεβαίως. Το θέμα αυτό εμπίπτει στην αποκλειστική ευθύνη της ελληνικής κυβερνήσεως. Εξυπακούεται βεβαίως ότι ως σταθερότης δεν εκλαμβάνεται η ισχνή πλειοψηφία του κυβερνητικού συνασπισμού.

Τα διλήμματα των χρεωκοπημένων και το δίλημμα της αναγέννησης

Βαρεμένος Γιώργος, βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας του ΣΥΡΙΖΑ

Όποιος δεν το καταλαβαίνει, πρέπει κάποιος να του το εξηγήσει: Η αμοράλ κοινοπραξία Σαμαρά - Βενιζέλου έχει χρεωκοπήσει πολιτικά και γι' αυτό γίνεται πιο επικίνδυνη. Η πολιτική της χρεωκοπία πάει πλάι - πλάι με τη χρεωκοπία της χώρας. Δεν έχουν ούτε ίχνος σοβαρού επιχειρήματος και το μόνο που τους απέμεινε είναι να εκμεταλλευθούν υπαρκτές ή ανύπαρκτες αδυναμίες του ΣΥΡΙΖΑ, υπαρκτές ή ανύπαρκτες διαφορές απόψεων, σε ένα τοπίο πρωτοφανούς ρευστότητας, όταν η μια μέρα φοβάται το ξημέρωμα της επόμενης. Η απερίγραπτη αυτή συντροφιά και η συντεχνία που τους στηρίζει, για να ψαρέψουν ακόμα πιο βαθιά στο έρεβος του φόβου, επιχειρούν να ταυτίσουν τον ΣΥΡΙΖΑ με τα άκρα, ακόμη και με τους φαιούς, διαταραγμένους φασίστες, που μέσα στο πρωτοφανές αυτό σκηνικό της κοινωνικής αποσταθεροποίησης βρήκαν την ευκαιρία να συγκροτηθούν σε υπολογίσιμη πολιτική δύναμη.

Θέλουν να τροφοδοτήσουν το υποσυνείδητο του λαού με την άποψη ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι μια πολιτική σύναξη που εκτινάχθηκε λόγω της κρίσης (όπως οι φασίστες, σε ελάσσονα κλίμακα), αλλά που δεν ξεχνάει την αφετηρία του και, ασχέτως συγκυρίας, έχει σε απόλυτη προτεραιότητα τα ιδεολογικά του προτάγματα. Ακόμη - ακόμη, ότι έχει σε πρώτο πλάνο τον στόχο να πάρει εκδίκηση για την ήττα του εμφυλίου πολέμου. Δεν είναι καθόλου τυχαία η εμφάνιση της Χρυσής Αυγής με συνθήματα για τον Γράμμο και την Άμμο. Ο βραχίονας αυτός του συστήματος αντλεί υπόσταση απ' ό,τι πιο σκοτεινό έχουν να επιδείξουν οι εγχώριες ελίτ και

το ξεπουλημένο περιθώριο που μπορούσαν να επηρεάζουν, να ελέγχουν ή να χρηματοδοτούν.

Γι' αυτό ψάχνουν μανιωδώς να αλιεύσουν οτιδήποτε έχει σχέση με τα γουναράδικα ή τα σπύρτα και τα ρόπαλα, σε μια αγωνιώδη προσπάθεια όχι να σώσουν τη χώρα, αλλά τον εαυτό τους, διατηρώντας πάση θυσία την εξουσία. Πατώντας στο έδαφος του φόβου και του εκβιασμού, να υποβάλουν ακόμη και στα τμήματα της μεσαίας τάξης, που έχουν υποστεί ανεπανόρθωτη ζημιά, ή στις μεγάλες ηλικίες, που έχουν πραγματικές μνημές πολέμου ή τον απόηχό τους, το εξής δίλημμα: Προτιμάς να μην έχεις αυτό που είχες, ακόμη και να δυστυχείς να κατακυληθείς στον γκρεμό ανεξέλεγκτων καταστάσεων, συγκρούσεων και προαιώνιων διαιρέσεων; Προτιμάς να είσαι στην Ευρώπη, περνώντας τη σημερινή δοκιμασία, ή να αλλάξεις ήπειρο, που λέει ο λόγος, γλιστρώντας στην κατάσταση μιας κάθεται διαιρεμένης Αιγύπτου;

Δεν τους συμφέρει, και γι' αυτό προσπερνούν το γεγονός ότι μπορείς να αλλάξεις ήπειρο παραμένοντας σε μια Ευρώπη με μεγάλες διαιρέσεις, με μητροπολιτικές δυνάμεις και αποικιακές οντότητες.

Αυτοί τη δουλειά τους κάνουν. Ο ΣΥΡΙΖΑ τι κάνει ή τι πρέπει να κάνει μέσα σ' αυτή την απίστευτα πολύπλοκη και ρευστή συγκυρία; Το απλούστερο και προφανές είναι να αποφεύγει, κατά τα δυνατόν, να τροφοδοτεί άθελά του την προπαγάνδα τους. Δεύτερο και σημαντικότερο: Να πείσει ότι δεν έρχεται να διαιρέσει, αλλά να ενώσει μια κατακερματισμένη και αλαφιασμένη κοινωνία, η οποία, κάνοντας το έδαφος κάτω

από τα πόδια της, δεν έχει πολλές φορές το περιθώριο νηφάλιου λογισμού.

Υπάρχουν μη συγκλίνοντα συμφέροντα ανάμεσα σε τμήματα της κοινωνίας που έχουν υποστεί την καταστροφή σε διαφορετικές διαβαθμίσεις; Ναι! Υπάρχει όμως και η θέληση της μεγάλης πλειοψηφίας να δει τη χώρα να βγαίνει από το περιθώριο και να στέκεται ξανά στα πόδια της. Ένας καλώς εννοούμενος πατριωτισμός, με τον οποίο δεν είχαν ποτέ στενές σχέσεις οι ελίτ, διότι η χρεωκοπημένη σήμερα Ελλάδα δεν διέθετε ποτέ εθνική αστική τάξη.

Το πρόβλημα της χώρας διογκώνεται και δεν αποκλείεται στο προσεχές διάστημα να παροξυνθεί. Ο Αϊζενχάουερ έλεγε ότι αν θέλεις να λύσεις ένα πρόβλημα, μεγιστοποιήσε το. Στη προκειμένη περίπτωση, αυτό προκύπτει ως αντικειμενική διαδικασία. Η λύση και η πορεία αναγέννησης δεν θα προκύψει με τα υλικά καταδεφίσεως, αλλά από τις δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας που καταπιέστηκαν από το φαύλο και εκφυλιστικό παραγωγικό κατεστημένο που οικοδομήθηκε, ακόμη και στο όνομα του σοσιαλισμού. Η αέναη εσωκομματική μάχη για τη νομή και την κατανομή της εξουσίας διαχύθηκε στην κοινωνία με τα γνωστά αποτελέσματα. Η αξιοκρατία εξοστρακίστηκε και τη συναντούσε κανείς μόνο στο λεξικό του Μπαμπινιώτη. Μια έννοια που δεν είναι ταξική, αλλά διαταξική. Αυτό προκύπτει ως δίδαγμα όχι μόνο από τη χρεωκοπημένη Ελλάδα, αλλά και από την πρώην ΕΣΣΔ, όπου η απεραντοσύνη των σκοπών οδήγησε στη σημερινή απέραντη μοναξιά. Είναι πολύ μεγάλα τα διδάγματα για να αγνοθούν...

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Ο θείος Σαμ και οι κολαούζοι

Με τη ΜΑΡΙΑ ΣΑΜΠΑΤΑΚΑΚΗ

Πριν από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο την περιοχή της νοτιοανατολικής Μεσογείου είχαν υπό τον έλεγχό τους πρωτίστως οι Βρετανοί, δευτερευόντως οι Γάλλοι και, ό,τι περισσεύει έπαιρναν οι Ιταλοί. Ακολουθώντας τις συνθησικόμενες πρακτικές της αποικιοκρατικής πολιτικής, οι Ευρωπαίοι εκμεταλλεύονταν σημαντικές πλουτοπαραγωγικές πηγές, σταυροδρόμια και περάσματα που εξυπηρετούσαν τις εμπορικές τους δραστηριότητες.

Η καλλιέργεια καλών σχέσεων με τους γηγενείς δεν τους ενδιέφερε και τόσο, καθ' ό,τι τους θεωρούσαν κατώτερους και αναλώσιμους. Στο βαθμό, δε, που μπορούσαν να τους εξουσιάζουν και να επιβάλλουν τη θέλησή τους με τα όπλα δεν υπήρχε και κανένας ουσιαστικός λόγος για να προσπαθήσουν να τους προσεταιριστούν. Μέχρι που ο τροχός γύρισε...

Αρχικά ο Α' και μετά ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος εξασθένησαν οικονομικά τις ευρωπαϊκές χώρες. Η έλλειψη χρημάτων έκανε δυσβάσταχτο το κόστος διατήρησης της ηγεμονικής τους παρουσίας στο συγκεκριμένο σημείο του πλανήτη.

Γαλλία και Ιταλία αποσύρθηκαν σχετικά σύντομα από το προσκήνιο. Οι Βρετανοί, παρασυρμένοι από τη νίκη κατά των δυνάμεων του Άξονα, στην οποία είχαν συμβάλει τα μέγιστα ως διοικητές των συμμαχικών στρατευμάτων, θέλησαν να κρατηθούν στην κορυφή. Και φυσικά, όπως όλες οι σε φθίνουσα πορεία δυνάμεις, αρνούσαν επί μακρόν να αντιληφθούν και να παραδεχθούν την αδυναμία τους. Γι' αυτό και χρησιμοποίησαν κάθε τρόπο και μέσον, έλαβαν σκληρά μέτρα ενάντια στους λαούς της νοτιοανατολικής Μεσογείου, υιοθέτησαν την τακτική του «διαίρει και βασίλευε» προκειμένου να παραμείνουν στο παιχνίδι.

Στα τέλη της δεκαετίας του '40 ήταν πια κάτι περισσότερο από οφθαλμοφανές ότι οι αντοχές τους έφθναν στο τέρμα. Ινδία, Παλαιστίνη, Κύπρος και όσοι άλλοι βρίσκονταν υπό την επιτήρησή τους άρχισαν να διεκδικούν το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση. Οι Βρετανοί, θέλοντας και μη, υπο-

χρέωθηκαν να αποχωρήσουν σταδιακά από τα εδάφη που μέχρι τότε απάρτιζαν την «κοινοπολιτεία» τους, αφήνοντας τα κλειδιά στις ΗΠΑ. Η πρώτη τελετή παράδοσης - παραλαβής ήταν ο ελληνικός Εμφύλιος.

Οι Αμερικανοί, από την άλλη, είχαν αναδειχθεί μέσα από τις στάχτες του πολέμου. Ήταν οι υπερασπιστές του «ελεύθερου κόσμου» και διέθεταν ακόμη την εξωθεν καλή μαρτυρία ως συντρίψαντες το χιτλερικό ναζισμό και το φασισμό. Είχαν την ισχύ -οικονομική και στρατιωτική- για να επιβληθούν, αλλά, ως νέα δύναμη, δεν φαινόταν να διακατέχονται από τις εμμονές και τις προκαταλήψεις των «ξεπεσμένων αριστοκρατών» Βρετανών. Επομένως θα περίμενε κανείς να κινηθούν διαφορετικά από εκείνους.

Για ποικίλους ωστόσο λόγους -η πλειονότητα των οποίων σχετίζεται με τον Ψυχρό Πόλεμο- η εξωτερική, επεμβατική πολιτική τους πάτησε σ' ανχνάρια των προηγούμενων. Οι Αμερικανοί ασπάστηκαν πλήρως αντιδραστικές παλαιοαποικιοκρατικές μεθόδους και, αφού τις εκσυγχρόνισαν ελαφρώς, τις εφάρμοσαν. Στήριξαν διεφθαρμένα καθεστώτα και δογματικούς δικτατορικούς για να κάνουν εύκολα και γρήγορα τη δουλειά τους στην περιοχή, καταπιέζοντας επί χρόνια κοινωνικές ολόκληρες, δημιουργώντας περισσότερο προβλήματα απ' όσα υποθετικά έλυαν.

Σήμερα τα μέρη της νοτιοανατολικής Μεσογείου φλέγονται, διανύοντας ένα είδος δεύτερης φάσης της απο-αποικιοποίησης τους. Οι Αμερικανοί αυτή τη φορά δεν δείχνουν να βιάζονται να μαζέψουν τα σπασμένα και να βάλουν το «σπίτι» σε τάξη (τουλάχιστον με τον τρόπο που το έκαναν ως τώρα). Βιάζονται όμως οι εγκώριες πολιτικές κλάσεις που είχαν στηρίξει την ύπαρξή τους στην αμερικανική συνδρομή.

Τι θα απογίνουν «χωρίς τους βαρβάρους»; Το πολύ πολύ να βγάζουν καμιά αναμνηστική φωτογραφία με τον Ομπάμα στην Ουάσινγκτον...